

16.9.2022 keskustelutilaisuuden taustatiedot – koonti

Digitalisaation edistäjien verkosto (DEV)	1
Digitoimisto	2
Digituen valtakunnallinen toimijaverkosto	3
Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman 2021 – 2032 esteettömyystoimia	4
täytäntöönpanevan työryhmä	4
Valtionavustustoiminnan kehittämis- ja digitalisointihanke	5
Yhteiset digiratkaisut -kuntaverkosto	7
AuroraAI-chatbotyhteisö:	8
Digi arkeen -neuvottelukunta	9

Digitalisaation edistäjien verkosto (DEV)

<https://vm.fi/digitalisaation-edistajien-verkosto>

2. Kuka/mikä taho on asettanut ryhmän (mahdollisesti myös ohjausvastuussa), ts. kuka/mikä taho on ryhmän ”omistaja”?

VM Digitalisaation edistämisen ohjelma on käynnistänyt vapaamuotoisen verkostotoiminnan määrääkseen ohjelmalle asetettujen tavoitteiden edistämiseksi. Verkostoa ei ole erikseen asetettu tai sen osallistujia nimetty. Verkosto on rakennettu matalan kynnyksen vuoropuhelukanavaksi.

3. Ryhmän/verkoston toiminta-aika / toimikausi:

Verkosto on perustettu 11.2021. Toiminta on nyt sidottu Digitalisaation edistämisen ohjelmaan, joka päättyy 3.2023

4. Millä toimintamallilla ryhmä/verkosto toimii?

Kokoontuu kerran kuussa kuun ensimmäinen perjantai tunnin ajaksi. Tapaamiset ovat Teamsin välityksellä ja teemat tulevat Digiohjelman painopisteistä (Digituki, Digilainsäädäntö, Digipalvelut, YritysDigi). Tapaamisissa on teemaan liittyviä alustuksia asiantuntijoilta. Jokainen tapaaminen on valmisteltu huolella ja tapaamisen materiaaleista tulee yhteenveto DEV verkkosivuille. Toimintamallia on kehitetty toiminnan aikana saadun palautteen (kysely osallistujille). Toimintamalli ja siitä saadut kokemukset dokumentoidaan ja arvioidaan ohjelman päättyessä osana ohjelman päättötoimia.

5. Kenelle teette työtä, ts. keitä/mitkä ovat kohde- /sidos-/ asiakasryhmänne?

Digitalisaation edistäjien verkosto on kaikille kiinnostuneille avoin vuoropuhelukanava erityisesti julkisen hallinnon muutosagenttien ja -johtajien, palvelukehittäjien, palvelumuotoilijoiden, prosessi- ja projektikehittäjien, tiedonhallinnan- ja tietohallinnon ammattilaisten sekä julkisten palveluiden digitalisoinnista vastaavan valtiovarainministeriön välillä.

6. Miten miellätte roolinne ”digitoimijoiden” kentässä?

Verkoston tavoitteena on auttaa hahmottamaan kansallisen digikehityksen tavoitteita sekä uusia tuulia ja tunnistamaan kunkin oma rooli kokonaisuudessa.

7. Miten näette (lähi)tulevaisuuden suhteessa omaan toimintaanne?

Jatkossakin tarvitaan vapaamuotoista ja matalankynnyksen verkostoa, jossa voidaan keskustella digitalisaation edistämisestä ja sen haasteista. Tätäkin toimintaa, sen hyötyjä ja merkitystä, tuodaan esille ohjelman päätösviestinnässä. Verkosto voi ohjelman päättyessä tehdä esityksiä toiminnan jatkumisesta ja mahdollisesta uudesta vastuutahosta.

8. Näettekö haasteita (lähi)tulevaisuudessa - jos kyllä, mitä?

Mitä hyväksi koetun verkoston jatkumiselle tapahtuu kun Digiohjelma päättyy?

Digitoimisto

2. Kuka/mikä taho on asettanut ryhmän (mahdollisesti myös ohjausvastuussa), ts. kuka/mikä taho on ryhmän ”omistaja”?

Valtioneuvosto asetti 2.9.2021 pääministeri Sanna Marinin hallituskaudeksi digitalisaation, datatalouden ja julkisen hallinnon kehittämisen ministerityöryhmän sekä ministerityöryhmän sihteeristön.

Samanaikaisesti valtioneuvoston nimeämien pääsihteerien kanssa liikenne- ja viestintäministeriö, valtiovarainministeriö ja työ- ja elinkeinoministeriö ovat asettaneet erillisen yhteistyöryhmän, digitoimiston, huolehtimaan puheenjohtajistotehtävien edellyttämästä ja yleisestä digitalisaation ja datatalouden edistämisen kannalta tarpeellisesta ministeriöiden välisestä yhteistyön organisoinnista digitalisaation ja datatalouden vastuualueella.

LVM, TEM ja VM yhdessä omistavat digitoimiston.

3. Ryhmän/verkoston toiminta-aika / toimikausi:

Digitoimisto on digitalisaation ja datatalouden vastuualuetta koskeva pysyvä yhteistyöryhmä, joka asetettiin 14.10.2021

4. Millä toimintamallilla ryhmä/verkosto toimii?

Yhteistyöryhmä, jossa peräkkäiset puheenjohtajuuskaudet.

5. Kenelle teette työtä, ts. keitä/mitkä ovat kohde- /sidos-/ asiakasryhmänne?

Digitoimisto vahvistaa toiminnallaan ministeriöiden välistä yhteistyötä, koordinaatiota ja tiedonkulkua digitalisaation ja datatalouden alueella.

Digitoimisto toimii myös yhden luukun yhteyspisteenä yhteydenotoille, jotka liittyvät data-, digi- ja tietopolitiikan toimialaan. Digitoimiston työtä tehdään tiiviissä yhteistyössä eri ministeriöiden ja sidosryhmien kanssa.

Eli työtä tehdään valtioneuvoston sisällä yhteisyyden lisäämiseksi sekä valtioneuvostosta ulospäin sidosryhmien ja kansalaisten suuntaan.

6. Miten miellätte roolinne ”digitoimijoiden” kentässä?

Toiminnallaan digitoimisto vahvistaa ministeriöiden välistä yhteistyötä, koordinaatiota ja tiedonkulkua digitalisaation ja datatalouden alueella.

Digitoimisto ylläpitää digi-, data- ja tietopolitiikan tilannekuvaa eli digisalkkua. Tämä auttaa priorisoimaan hankkeita ja muun muassa lisää Suomen vaikuttavuutta EU-tasolla.

”Digiasioden yhteisen politiikan, valmistelun ja tekemisen lisääminen”

7. Miten näette (lähi)tulevaisuuden suhteessa omaan toimintaanne?

Hallituskauden vaihdos lähitulevaisuuden taitekohta

8. Näettekö haasteita (lähi)tulevaisuudessa - jos kyllä, mitä?

Yhteistyön ja koordinoinnin edelleen kehittäminen

Tiivistyvä yhteistyö myös vauhdittaa osaltaan digitaalista ja vihreää siirtymää sekä parantaa kestävä kasvun edellytyksiä. → Digitaalisen siirtymän ja vihreän siirtymän haltuunoton haasteet.

Digituen valtakunnallinen toimijaverkosto

2. Kuka/mikä taho on asettanut ryhmän (mahdollisesti myös ohjausvastuussa), ts. kuka/mikä taho on ryhmän ”omistaja”?

Digi- ja väestötietovirasto toimii digituen valtakunnallisena kehittäjänä ja digituen tuottajien tukio-rganisaationa. Yhteistyö ja verkostomainen kehittäminen on avointa kaikille digituen toimijoille ja digitalisaatiokehittäjille. Digi- ja väestötietovirastolla ei ole ohjausmandaattia.

3. Ryhmän/verkoston toiminta-aika / toimikausi:

Toistaiseksi

4. Millä toimintamallilla ryhmä/verkosto toimii?

Toimintamallit- ja tavat muotoutuvat aina kehitettävän aiheen ja osallistujien tarpeiden mukaisesti. Vuonna 2022 olemme tehneet yhteistyötä mm. kuntien, yritysten ja yhteisöjen sekä nuorten digi-osaamisen kartoittamiseksi sekä tukemisesti.

Digi- ja väestötietoviraston Digtuki-palvelulla on kaksi sidosryhmän edustajista muodostuvaa yhteistyöelintä: digituen antajien referenssiryhmä ja digituen asiakaslähtöisen kehittämisen työryhmä.

5. Kenelle teette työtä, ts. keitä/mitkä ovat kohde- /sidos-/ asiakasryhmänne?

- Kunnat
- Digipalveluja tuottavat viranomaiset
- Kuntatoimijat, kuten kirjastot
- STEA-rahoitteiset järjestöt ja hankkeet
- Valtakunnalliset toimijat: Suomen Yrittäjät, EK, SOSTE ry.
- Digitalisaatiotoimijat, kuten Digitoimisto

6. Miten miellätte roolinne ”digitoimijoiden” kentässä?

Tuotamme tietoa digiosaamisesta ja digituen tarpeesta sekä tietoon pohjautuvia suosituksia. Kokoamme yhteen digituen toimijat ja kehitämme heille tarvelähtöisesti oppi- ja tukimateriaalia digituen antamisen tueksi.

7. Miten näette (lähi)tulevaisuuden suhteessa omaan toimintaanne?

Digiosaaminen ja digitaalinen sivistyst ovat tulevaisuudessa entistäkin tärkeämpi pääoma, jonka avulla varmistetaan turvallinen yhteiskunta ja tulevaisuus. Digiosaamisen ja digituen tarve ei tule poistumaan.

8. Näettekö haasteita (lähi)tulevaisuudessa - jos kyllä, mitä?

Hyvinvointialueiden valmistelussa tulee huomioida sekä henkilöstön että asiakkaiden riittävä digi-osaaminen.

Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman 2021 – 2032 esteettömyystoimia

täytäntöönpanevan työryhmä

2. Kuka/mikä taho on asettanut ryhmän (mahdollisesti myös ohjausvastuussa), ts. kuka/mikä taho on ryhmän ”omistaja”?

Liikenne- ja viestintäministeriö

3. Ryhmän/verkoston toiminta-aika / toimikausi:

1.11.2021 – 31.10.2023

4. Millä toimintamallilla ryhmä/verkosto toimii?

Työryhmän päätehtävänä on valmistella ja panna toimeen valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman matkaketjujen esteettömyyttä koskevat toimet.

Työryhmän tehtävänä on myös seurata ja soveltuvin osin ottaa osaa liikennejärjestelmäsuunnitelman kaukoliikenteen palvelutasoa koskevan toimenpidekokonaisuuden täytäntöönpanoon/valmisteluun. Lisäksi työryhmä voi tarvittavassa määrin seurata muiden sellaisten toimenpidekokonaisuuksien ja LVM:n hallinnonalan hankkeiden täytäntöönpanoa, joilla on merkitystä esteettömyyden edistämiseksi.

Työryhmän on tehtävässään kuultava liikenteen eri alojen toimijoita ja asiakkaiden edustajia. Kuulemisia voidaan järjestää kokouksissa, erillisissä kuulemistilaisuuksissa sekä sähköisiä alustoja käyttäen.

5. Kenelle teette työtä, ts. keitä/mitkä ovat kohde- /sidos-/ asiakasryhmänne?

LVM:n virastot, vammaisjärjestöt, liikenteen eri alojen toimijat

6. Miten miellätte roolinne ”digitoimijoiden” kentässä?

Liikenne- ja viestintäministeriön toiminta-ajatuksena on edistää väestön hyvinvointia ja elinkeinoelämän kilpailukykyä sekä huolehtia toimivista, turvallisista ja edullisista yhteyksistä. Yhteiskunta on viimeisten vuosien aikana digitalisoitunut ja huomattava osa tiedoista kulkee sähköisinä palveluina. Käyttäjän näkökulmasta esteetön palvelu jakautuu yleensä monen palveluntuottajan vastuulle. Yhteistyön kehittäminen ja tiivistäminen on tärkeää eri tasoilla ja korostuu entisestään tulevaisuudessa yhteiskunnan ja palveluiden digitalisoituessa

7. Miten näette (lähi)tulevaisuuden suhteessa omaan toimintaanne?

Työryhmässä tehtäviä selvityksiä, kuten matkaketjudemo hanke ja niiden vaikutuksia tulevaisuudessa esteettömien matkaketjujen kehittämiseen ja esteettömyystiedon saatavuuteen erilaisissa (liikenteen) digitaalisissa palveluissa.

8. Näettekö haasteita (lähi)tulevaisuudessa - jos kyllä, mitä?

Design for All periaatteen vahvempi huomioimen, eli miten esteettömyyden kehittäminen saadaan integroitua osaksi yleistä kehitystä. Palvelujen yleinen kehitys ja samojen palvelujen esteettömyyden kehitys kulkevat omia polkujaan, jolloin esteettömyyden jälkikäteinen huomioimen on hankalampaa ja usein kalliimpaa. Ja tämä johtaa siihen, että palvelujen esteettömyys ei kehity optimaaliseksi.

Valtionavustustoiminnan kehittämis- ja digitalisointihanke

Valtionavustustoimintaa kehitetään hankkeessa, jonka tavoitteena on lisätä valtionavustustoiminnan vaikuttavuutta, läpinäkyvyyttä, tehokkuutta ja yhdenmukaisuutta. Tavoitteisiin päästään digitalisoidulla valtionavustusprosessilla ja yhdenmukaistamalla valtionapuviranomaisten käsitteitä ja käytössä olevia menettelytapoja riittävästi, jotta valtionapuviranomaiset voivat ottaa yhteisen toimintamallin mukaiset digitaaliset palvelut (Haeavustuksia.fi, Tutkiavustuksia.fi ja Hallinnoiavustuksia.fi) käyttöön lähivuosina.

<https://vm.fi/valtionavustustoiminnan-kehittaminen>

2. Kuka/mikä taho on asettanut ryhmän (mahdollisesti myös ohjausvastuussa), ts. kuka/mikä taho on ryhmän ”omistaja”?

Hankkeen omistajana toimii hankkeen asettanut valtiovarainministeriö. Hankkeeseen liittyy sekä hallintopoliittisia että talouspoliittisia kehittämistoimia. Hankkeen ohjausryhmän puheenjohtaja on VM:n tietojohdaja Vesa Lipponen. Hanketta ohjaa kaikkien ministeriöiden edustajista koostuva ohjausryhmä, joka asettaa esimerkiksi hankkeessa toimivat jaostot. Ohjausryhmän lisäksi hankkeessa on seurantar ryhmä, johon kuuluu valtionapuviranomaisia ja valtionavustusten hakijoiden edustajia. Hanketiimin jäseniä työskentelee sekä valtiovarainministeriössä että Valtiokonttorissa.

3. Ryhmän/verkoston toiminta-aika / toimikausi:

Hanke asetettiin ja se alkoi maaliskuussa 2019. Hankkeen toimikausi päättyy 31.12.2023.

4. Millä toimintamallilla ryhmä/verkosto toimii?

Valtionavustustoimintaa kehitetään ja digitalisoidaan ketterin menetelmin ja käyttäjälähtöisesti. Siinä hyödynnetään palvelumuotoilun keinoja ja yhteisiä käsitteitä. Asiakaskokemus ja kommunikaatio ja yhteistyötä tunnustetaan hankkeen vahvuudeksi.

Valtiovarainministeriö vastaa valtionavustustoiminnan strategisesta kehittämisestä, säädösvalmistelusta ja hallinnollisista kysymyksistä. Ministeriö kehittää valtionavustustoiminnan yhteistä toimintamallia. Valtiokonttori kehittää uudet digitaaliset palvelut ja vastaa niiden käyttöönotosta sekä käytön tuesta sekä tietovarannon hallinnoinnista. Valtionapuviranomaiset suunnittelevat ja johtavat kehittämis- ja käyttöönottoprojektejaan ja toteuttavat oman toimintansa uudistuksia. Valtionavustusten hakijat ja saajat osallistuvat työpajoihin, käyttäjätutkimuksiin ja valtionavustustoiminnan hakijaryhmäkohtaiseen selvittämiseen ja kehittämiseen.

Oheessa on muutama esimerkki hankkeen toimintatavoista:

- Eri hakijaryhmien kehittämistarpeita varten asetetut jaostot selvittävät valtionavustuksia ja niihin liittyviä käytäntöjä. Jaostojen työn tuotokset otetaan huomioon yhteisen toimintamallin ja digitaalisten palveluiden kehittämisessä. Jaostoissa on usean eri viranomaisen edustajia ja valtionavustusten hakijoita ja saajia.
- Valtionavustustoiminnan kehittämistä varten on tehty laajaa käsitetyötä, johon on osallistunut kymmeniä eri asiantuntijoita. Tuotoksena on syntynyt valtionavustustoiminnan sanasto.
- Virkahenkilöiden osaamisen kehittämistä varten on tehty valmennusohjelma.
- Toimintamallin ja digitaalisten palveluiden kehittämistä varten toteutetaan käyttäjätutkimuksia. Digitaalisten palveluiden kehittämisen etenemistä esitellään säännöllisin demotilaisuuksin. Kehittämiseen kuuluvat myös esimerkiksi ulkopuoliset auditoinnit.

5. Kenelle teette työtä, ts. keitä/mitkä ovat kohde- /sidos-/ asiakasryhmänne?

Hankkeen ensisijaiset asiakkaat ovat valtionapuviranomaiset, joita on Suomessa 90. Valtionapuviranomaiset ottavat yhteisen toimintamallin mukaiset digitaaliset palvelut käyttöön vaiheittain. Valtionapuviranomaiset on jaettu käyttöönottoryhmiin, ja valtionapuviranomaisten kehittämis- ja käyttöönottoprojektit perustuvat yhteiseen suunnitelmaan. Projektit jatkuvat hankkeen jälkeenkin.

Asiakkaita ovat myös yhteisöt ja yksityishenkilöt, jotka hakevat ja saavat valtionavustuksia. Niitä on Suomessa kymmeniä tuhansia. Hakijat ja hakijaryhmät eivät ole keskenään samanlaisia. Hakijat ja hakijaryhmät eivät ole vain kohderyhmiä, vaan esimerkiksi järjestöjen, kuntien ja korkeakoulujen edustajat osallistuvat hankkeeseen mm. jaostoissa.

Digitalisoitu valtionavustusprosessi ja valtionavustuspalvelut tukevat tiedolla johtamista myönnettäessä harkinnanvaraisia valtionavustuksia yhteiskunnassa muuttuviin tarpeisiin. Kohderyhmänä ovat siten myös päätöksentekijät, jotka saavat kaivatun kokonaiskuvan valtionavustustoiminnasta yhteiskuntapolitiikan harjoittamista varten. Myös esimerkiksi median edustajat ja tutkijat voivat hyödyntää tulevaisuudessa Tutkiavustuksia.fi-palvelua palvelussa olevine tietoineen.

6. Miten miellätte roolinne ”digitoimijoiden” kentässä?

Hankkeessa kehitetään sekä uusi toimintamalli että uudet digitaaliset palvelut. Toimintamallin ydinajatus on, että valtionavustustoiminnan kaikissa vaiheissa kertyy *tietoa*, jota voidaan hyödyntää. Tietoa voidaan kerätä ja jäsentää esimerkiksi vaikutusketjujen avulla. Tavoitteena ei ole vain julkaista nykyisen kaltaisia valtionavustushakuja yhdessä paikassa, vaan siirtää painopistettä valtionavustustoiminnan suunnitteluun, kehittää hakuilmoituksia ja lomakkeita hyvän hallinnon mukaisesti ja panostaa mm. analysointi- ja raportointipalveluihin. Hankkeen tarkoituksena on saavuttaa tuottavuushyötyjä digitalisaatiohankkeena. Digitaalisten palveluiden käyttöönotto, Valtiokonttorin uudet viranomaistehtävät sekä tietojen avoimuuden lisäämiseksi ehdotettu valtionavustushakuja ja myöntöjä koskevien tietojen toimittamisvelvoite perustettavaan tietovarantoon ovat edellyttäneet säädösvalmistelua. Asiaa koskeva lakiehdotus on parhaillaan eduskunnan käsittelyssä (HE 88/2022 vp).

Valtionavustustoiminnan digitaalisten palveluiden käyttäjämäärä on suuri ja tietojen (ml. henkilötietoja) käsittely on arvioitu laajamittaiseksi. Valtionavustusten taloudellinen ja yhteiskunnallinen merkitys lisää kiinnostusta hanketta kohtaan. Digitaalisten palveluiden kehittämistä varten on saatu hankkeessa perinteistä palautetta esimerkiksi helppokäyttöisyydestä, käyttökokemuksesta ja käytön tuesta sekä saavutettavuudesta, mikä on otettu hankkeessa huomioon. Hankkeen tekijöiden toiveena on jakaa hyviä käytäntöjä ja toimia esimerkkinä digitalisaatiohankkeesta, joka uudistaa julkista hallintoa sen strategian mukaisesti.

7. Miten näette (lähi)tulevaisuuden suhteessa omaan toimintaanne?

Hankkeen ensisijaisena tavoitteena on julkaista digitaaliset palvelut ja ottaa uusia ominaisuuksia ja toiminnallisuuksia käyttöön vaiheittain. Hanketta viedään eteenpäin suunnitelman mukaisesti ja riippumattoman ulkopuolisen toimijan arvioinnin (6/2022) suositusten perusteella. Hankkeen toteuttamiseen ei odoteta merkittäviä muutoksia, mutta on hyvä huomata, että osa hankkeen tavoitteista saavutetaan pitkällä ajalla, kun digitaalisten palveluiden käyttö lisääntyy ja tiedon laatu ja määrä hankkeessa perustettavassa tietovarannossa ja siihen liittyvissä digitaalisissa palveluissa kasvavat.

8. Näettekö haasteita (lähi)tulevaisuudessa - jos kyllä, mitä?

Hankkeen riskitekijöitä seurataan muutoksineen säännöllisesti osana hankkeen johtamista; Hankkeen painopistettä siirretään valtionapuviranomaisten kehittämis- ja käyttöönottoprojekteihin. Mahdolliset haasteet liittyvät esimerkiksi hankkeen laajuuteen ja odotustenhallintaan. Valtionavustustoiminnan kehittämiseen kaivataan myös lisää näkyvyyttä, mikä on ajoittain haastavaa, kun digitaalisia palveluja kehitetään ketterästi. Osana sitä selvitetään, miten valtionavustustoiminnan hallinnollista, lainsäädännöllistä ja strategista kehittämistä voitaisiin jatkaa hankkeen jälkeen. Valtioneuvostotason strateginen koordinaatio poikkihallinnollisen yhteistyön jatkumisen varmistamiseksi on suunniteltava huolella, sillä on pidettävä mielessä, että valtionapuviranomaisilla on valta ja vastuu valtionavustustoimintansa osalta. Totuttujen toimintatapojen muuttaminen on työlästä ja edellyttää riittäviä perusteluja ja motivaation muutoksen tarpeen tunnistamiselle.

Yhteiset digiratkaisut -kuntaverkosto

2. Kuka/mikä taho on asettanut ryhmän (mahdollisesti myös ohjausvastuussa), ts. kuka/mikä taho on ryhmän ”omistaja”?

Kuntaliitto. Verkosto kytkeytyy Yhteiset digiratkaisut -projektiin, joka toimii Kuntaliitossa ja on Kuntasäätiön rahoittama.

3. Ryhmän/verkoston toiminta-aika / toimikausi:

Hanke on kolmivuotinen 2020-2022. Toiminta jatkuu ainakin jollain tapaa osana Kuntaliiton perustoimintaa myös hankkeen päättymisen jälkeen.

4. Millä toimintamallilla ryhmä/verkosto toimii?

Ryhmä on lähtenyt liikkeelle tukemaan erityisesti VM:n digikannustinavustusta saaneita kuntahankkeita. Olemme halunneet tukea kuntien yhteistyötä digikehittämisessä jo pitempään ja VM:n rahoitus loi tilanteen, jossa monia kuntia oli ajallisesti ja tarpeiltaan yhtä aikaa samankaltaisessa tilanteessa. Erilaisia toimenpiteitä on kokeiltu hankkeen aikana, mm. laadittu erilaisia kuntien hankkartoja ja järjestetty erilaisia tilaisuuksia kunnille. Keskeinen toimintatapa on viikoittaiset Digisumpit, eli joka torstai pidettävä tunnin mittainen digiteemainen ajankohtaishetki. Aluksi niissä kunnat esittelivät omia digihankkeitaan, mutta sittemmin kaikkien esittelyjen jälkeen aiheita on laajemmin. Edelleen toivomme, että kunnat olisivat itse esittelemässä omaa toimintaansa Digisumpeilla aktiivisesti. Digisumpit ovat nyt pyörineet kahden vuoden ajan, poislukien yleiset loma-ajat.

5. Kenelle teette työtä, ts. keitä/mitkä ovat kohde- /sidos-/ asiakasryhmänne?

Asiakkaamme on kunta. Sidosryhmiä ovat kuntien kumppanit digikehittämisessä, eli hyvin usein niiden omistamat in-house-yhtiöt ja muut kuntien kehittämiskumppanit, keskeiset viranomaiset digitalisaatiossa (esim. DVV, ministeriöt, Kela, THL jne. jatkossa yhä useammin hyvinvointialueet ja esim. DigiFinland, myös yritykset on huomioitava tärkeinä kumppaneina kunnille). Myös Hansel ja yhtä lailla kolmannen sektorin toimijat ovat kunnille tärkeitä.

6. Miten miellätte roolinne ”digitoimijoiden” kentässä?

Kuntaliiton on tärkeää nostaa esiin juuri kuntien roolia ja asemaa. Digitoimijoiden kentässä on tärkeää tunnistaa toisaalta viranomaistehtävät ja mitkä vastuut myös digitoiminnassa kuuluvat viranomaisille, kunnille viranomaisina ja mitkä toisaalta ovat ns. yleistä kehittämistä, jonka luonnollisena osana digitalisaatio on. Kunta on laaja-alaisesti toimiva viranomainen sekä organisaatio, joka toimii lähellä asiakasta ja kuntalaista sekä on tärkeä toimija ”linkkinä” myös eri viranomaisten välillä. Tämä usein kompleksinen näkökulma on tärkeä tuoda esiin myös digikeskustelussa.

7. Miten näette (lähi)tulevaisuuden suhteessa omaan toimintaanne?

Digitalisaatio ilmiönä ei tule pienenemään ja kuntien toimijuutta haastavat suuret muutokset. Kuntien resurssit ovat tiukilla ja yhteistyötä tarvitaan tueksi vahvistamaan myös puutteita, joita väistämättä monissa kunnissa on resurssien pienuuden vuoksi. Yhteistyötä täytyy mahdollistaa ja tukea ja tietoa täytyy jakaa. Kuntaliitolla on tässä luonteva paikka. Verkostotyö ja vuorovaikutus asiakaidemme kanssa tukee myös edunvalvontatyötä, jossa nostamme esiin kunnille tärkeitä kysymyksiä lainvalmisteluun, rahoituskysymyksiin ja kehittämiseen liittyen.

8. Näettekö haasteita (lähi)tulevaisuudessa - jos kyllä, mitä?

Haasteita on sekä toimijoiden moninaisten tarpeiden yhteensovittamisessa, riittävän vuorovaikutuksen ja ymmärryksen kerryttämisessä kuin siinä, että tämä ymmärrys voidaan jalostaa toiminnaksi ja hedelmälliseksi yhteistyöksi. Yhteistyötä haastavat myös resurssit ja tällä hetkellä erityisesti se että henkilöstövaihdoksia tapahtuu nyt todella paljon niin kunnissa kuin muillakin tahoilla. Toimintaympäristön jatkuva muutos haastaa toimintaa koko ajan.

Suuri haaste on myös eri valmiudet ja kyvykkyydet omaavien kuntien tarpeiden sovittaminen yhteen.

AuroraAI-chatbotyhteisö:

<https://vm.fi/chatbotyhteiso>

2. Kuka/mikä taho on asettanut ryhmän (mahdollisesti myös ohjausvastuussa), ts. kuka/mikä taho on ryhmän ”omistaja”?

Yhteisön on käynnistänyt valtiovarainministeriö / [AuroraAI-hanke](#).

3. Ryhmän/verkoston toiminta-aika / toimikausi:

17.3.2021–31.12.2022

4. Millä toimintamallilla ryhmä/verkosto toimii?

AuroraAI-chatbotyhteisön toimintaan voi osallistua AuroraAI-verkoston Slack-keskustelufoorumilla #chatbotyhteiso-kanavan kautta (118 henkilöä, tilanne 7.9.2022). Kanava toimii verkoston pääasiallisena viestintä- ja keskustelukanavana. Lisäksi työskentelyssä käytetään Howspace-työtilaa (vaatii sähköpostiosoitteen) sekä tarvittaessa Miro-tauluja (vapaa pääsy). AuroraAI-ohjelman aikana järjestetään kuukausittaisia tapaamisia VM:n fasilitoimana, tiedonvaihtoa ja tietoiskuja sekä muuta yhteistyötä eri teemoista. Bottiyhteisö on myös työstänyt mm. roadmapin toiminnalleen ja kartoitusta julkisen hallinnon chatbot-ratkaisuista. Verkoston kieli on suomi.

5. Kenelle teette työtä, ts. keitä/mitkä ovat kohde- /sidos-/ asiakasryhmänne?

AuroraAI-chatbotyhteisössä työstäminen on avointa. Yhdistämme toimijoita yhteiskunnan eri sektoreilta. AuroraAI-chatbotyhteisö tekee tiivistä yhteistyötä mm. Sotebotti-verkoston kanssa ja työstää chatbottoimintamallia tulevaan AuroraAI-verkkopalveluun (työnimi: Ihmiskeskeisyys.fi).

6. Miten miellätte roolinne ”digitoimijoiden” kentässä?

AuroraAI-chatbotyhteisö kokoaa toimijat yhteen, vähentää päällekkäistä tekemistä, lisää yhteistyötä chatbotteja hyödyntävien organisaatioiden kesken ja tehostaa sekä yhteistä oppimista että tiedon ja kokemusten jakamista. AuroraAI-chatbotyhteisö on organisaatio- ja toimialuerajat ylittävä verkosto, jonka osaamisilla ja näkemyksillä edistetään kansallisesti kattavan AuroraAI-verkon palvelurakennetta ja yhtenäistetään kehitystyötä ihmiskeskeisen chatbotkehittämisen osalta. Bottiyhteisö keskittyy chatbotteihin mutta on sitä kautta osana edistämässä organisaatioiden muutosta kohti ihmiskeskeistä yhteiskuntaa.

7. Miten näette (lähi)tulevaisuuden suhteessa omaan toimintaanne?

Chatbotteja otetaan yhä enemmän käyttöön, ja verkostomaisen yhteistyön avulla tapahtuvan tuen organisaatioiden toiminnan ihmiskeskeiseen muutostyöhön chatbottien avulla toivotaan jatkuvan jossain muodossa AuroraAI-hankkeen päättymisen jälkeenkin. AuroraAI-chatbotyhteisönkin työstämä chatbottoimintamalli toivottavasti elää ja täydentyy yhteistyössä chatbotteihin liittyvien tahojen tai siitä kiinnostuneiden parissa.

8. Näettekö haasteita (lähi)tulevaisuudessa - jos kyllä, mitä?

AuroraAI-hankkeen päättymisen jälkeen VM:n fasilitointi ei ole enää käytössä, joten syksyn 2022 aikana selvitetään mahdollisuuksia alkaneen yhteistyön ylläpitämiseen, sekä chatbotteihin liittyen että niiden kautta myös elämäntapahtumapalvelukokonaisuuksiin ja [AuroraAI-verkkoon](#) liittyvän työn tukemiseen.

Digi arkeen –neuvottelukunta

2. Kuka/mikä taho on asettanut ryhmän (mahdollisesti myös ohjausvastuussa), ts. kuka/mikä taho on ryhmän ”omistaja”?

Asettaja: kuntaministeri Sirpa Paatero

”Omistaja”: valtiovarainministeriö (VM), erityisesti hallintopolitiikan osastot: JulkICT-osasto, kunta- ja aluehallinto-osasto, valtionhallinnon kehittämisosasto.

3. Ryhmän/verkoston toiminta-aika / toimikausi:

Kuluva, järjestyksessään toinen, toimikausi: 15.4.2020–31.3.2023

www.vm.fi/digiarkeen

4. Millä toimintamallilla ryhmä/verkosto toimii?

Neuvottelukunnan tarkoituksena on toimia yhteistyö- ja vuoropuhelukanavana kansalaisjärjestöjen, tutkijoiden, eri viranomaisten, yritysmaailman ja julkisten palveluiden digitalisoinnista vastaavan valtiovarainministeriön välillä.

Tavoitteena on tukea digitaalisten palveluiden kehittämistä siten, että eri väestöryhmät pystyisivät hyödyntämään niitä yhdenvertaisesti. Neuvottelukunnan työllä halutaan lisätä vuoropuhelua digipalveluiden suunnittelijoiden ja käyttäjien välille, esimerkiksi erityisryhmien näkökulmasta. Lisäksi pyritään löytämään ja tukemaan uudenlaisia tapoja organisoida hallinnon, kansalaisjärjestöjen ja tutkimuksen välistä yhteistyötä.

Neuvottelukuntaan nimetyt jäsenet ja varajäsenet kokoustavat keskimäärin 4-6 kertaa vuodessa. Kokoukset valmistellaan yhteistyössä puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja virkamiessihteeristön kanssa. Lisäksi järjestetään 1-3 kertaa vuodessa laajoja, kaikille avoimia pyöreän pöydän keskusteluja vaihtuvista, neuvottelukunnan itsensä valitsemista aiheista. Niistä koostetaan raportti havaintoi-
neen, joka toimitetaan osallistuneiden lisäksi ministerille sekä VM:n johdolle. Havainnoista viestitään mm. somessa ja ministeriön tiedotteella.

5. Kenelle teette työtä, ts. keitä/mitkä ovat kohde- /sidos-/ asiakasryhmänne?

kansalaisjärjestöt, tutkijat, eri viranomaiset, yritykset, päättäjät, eri ministeriöt, kaikki kansalaiset, erityisryhmät, joiden ääni ei aina kuulu tarpeeksi kovaa yleisessä keskustelussa

- Tavoitteena: julkisen hallinnon / käytännössä ehkä VM/ valtionhallinnon puolelle digikehittäjien suuntaan inputia
- Erityisesti järjestöjen edustajat (määrällisestikin), korostuneesti

6. Miten miellätte roolinne ”digitoimijoiden” kentässä?

- Kokoava ja yhdistävä, edustus useasta ministeriöstä, jotka ohjaavat digitaalisten palveluiden kehitystä, useasta virastosta, sekä laaja järjestökenttä ja tutkijayhteisö edustettuina tuomassa näkemyksiä digitalisaation tilasta ja kehitystarpeista
- Laaja-alaisesti digitalisaatiota, digiosallisuutta, sekä digituen tarpeita ja palveluiden kehitystarpeita tarkasteleva neuvottelukunta
- Ei edunvalvontalähtöinen, mutta huomioi hallitusohjelman ja julkisen hallinnon strategian arvot ja toimintatavat, esimerkiksi osallisuuden ja yhdenvertaisuuden.
- Informaatiota jakava laajasti eri sidosryhmille
- Ei-päätävä elin, keskustelua avaava ja esityksiä tekevä
- Rooli, jonka tavoitteena on keskustelun ja vuoropuhelun edistäminen
- Etenkin kansalaisjärjestöjen äänen tuominen kootusti esiin kansalliseen digivalmisteluun.

7. Miten näette (lähi)tulevaisuuden suhteessa omaan toimintaanne?

- Millaisella toiminnalla on tarvetta tulevaisuudessa?
- Millainen ”digipelikenttä” on lähitulevaisuudessa?
- On arvioitava uudelleen rooli, tehtävä ja tarpeellisuus nykyisen muotoisena neuvottelukuntana

- Tarvetta olisi toiminnalle, jossa ylitetään hallinto- ja sektorirajoja, hallinnon eri tasot ovat kattavasti mukana ja joissa eri väestöryhmien ääni kuuluu. Tällaiseen keskittyvä ryhmä tai verkosto sopisi hyvin Digitoimiston yhteyteen, kohdentuen sen edistämiin tavoitteisiin.
- Tulee pohtia myös tuloksia ja vaikuttavuutta – miten saisimme asiat etenemään mm. hallinnossa ettei asiat jäisi vain keskustelun tasolle.

8. Näettekö haasteita (lähi)tulevaisuudessa - jos kyllä, mitä?

- Useita ryhmiä, jotka tarkastelevat digitalisaation kehitystä ja käyttäjien tarpeita eri näkökulmista
- Syrjäytymisen ja eriarvoistumisen uhat, joita huonosti johdettu ja toteutettu digitalisaatio voi lisätä. Huomioitava kaikkien käyttäjien ja erityisryhmien pysyminen mukana digitalisaation kehityksessä.
- Palvelukehityksen ja mm. digituen vastuiden jakautuminen lukuisille toimijoille.